

Verzekeringsvoorwaarden Reaal Rechtsbijstand- verzekering

R.RB.15.09

De voorwaarden bestaan uit: Algemene en Speciale Voorwaarden. De Algemene Voorwaarden regelen de rechten en plichten die op de gehele verzekeringsovereenkomst betrekking hebben en die op alle afgesloten dekkingen van toepassing zijn.

De Speciale Voorwaarden vullen de Algemene Voorwaarden aan en omschrijven specifiek per dekking welke risico's zijn verzekerd, welke rechten en plichten per dekking van toepassing zijn, en wat per dekking is uitgesloten. Wanneer de tekst van de Speciale Voorwaarden in strijd zou zijn met de tekst van de Algemene Voorwaarden, geldt de tekst van de Speciale Voorwaarden.

Voor wie?

De Reaal Rechtsbijstandverzekering voor FNV leden is alleen bedoeld voor leden van de FNV. De verzekering eindigt daarom ook drie maanden nadat het FNV-lidmaatschap is beëindigd. Natuurlijk moet de beëindiging van het lidmaatschap wel aan Reaal worden doorgegeven.

Waarvoor?

Als lid van de FNV kunt u een beroep doen op de FNV Vakbond voor rechtshulp op het gebied van Arbeid, Inkomen & Sociale zekerheid, Letselschade en Beroepsziekten in Nederland. Met de Reaal Rechtsbijstandverzekering voor FNV leden verzekert u uzelf en uw gezin voor rechtsbijstand op het gebied van Consumentenzaken, Verkeerszaken en Letselschadezaken in de EU (anders dan in Nederland). U kunt zich ook aanvullend verzekeren voor Huiseigenaarszaken.

De Algemene voorwaarden vormen samen met de Algemene Voorwaarden Rechtsbijstandverzekering, de Speciale Voorwaarden en de polis één geheel.

Belangrijke informatie

Rechtshulp nodig?

Bel DAS dan direct op 020 - 6518815. Dit telefoonnummer is bereikbaar van maandag tot en met donderdag tussen 08.00 en 20.00 en op vrijdag tussen 08.00 en 17.30. Bellen met DAS kan ook als niet duidelijk is of het geschil wel of niet verzekerd is.

Wijziging doorgeven?

Voor vragen over uw verzekering of om een wijziging doorte geven belt u tijdens kantooruren met:

- Reaal Klantenservice via telefoonnummer 072 - 519 40 00. Of kijk op reaal.nl

Extra alert op fraude

Reaal doet er alles aan om de premies blijvend laag te houden. Eén van de manieren waarop Reaal dat doet is door zeer alert te zijn op fraude bij melding van een schade op de verzekering. Fraude heeft tot gevolg dat er een registratie plaatsvindt in het tussen verzekeraars gangbare registratiesysteem. Dit kan vergaande gevolgen voor de verzekerde hebben bij het afsluiten van nieuwe verzekeringen. Ook kan Reaal bij fraude aangifte doen bij de politie.

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina		
Algemene Voorwaarden	3		
A1 Basis van de verzekeringsovereenkomst	3	RBA 4 Omschrijving van de dekking	9
A2 Overdracht uitvoering rechtshulpverlening	3	RBA 5 Aanmelding van de zaak en verplichtingen van de verzekerde	10
A3 Omschrijving van in de voorwaarden voorkomende begrippen	3	RBA 6 Adreswijziging en wijziging van het e-mailadres	10
3.1 Reaal	3	RBA 7 Verlenen van rechtsbijstand	10
3.2 DAS	3	RBA 8 Uitbesteding van rechtsbijstandverlening aan externe rechtshulpverleners	10
3.3 Verzekeringnemer	3	RBA 9 Inschakeling mediators (bemiddelaars bij conflictoplossing)	11
3.4 Verzekerde	3	RBA 10 Vergoeding van kosten	11
3.5 FNV	3	RBA 11 Gedeeltelijke dekking	12
3.6 Verzekeringstijd	3	RBA 12 Vergoeding van kosten bij groepsactie	12
3.7 Betaaltermijn	4	RBA 13 Deskundigenonderzoek	12
A 4 Begin en einde van de verzekering	4	RBA 14 Onderlinge geschillen/belangenconflict	13
4.1 Wanneer begint de verzekering?	4	RBA 15 Algemene beperkingen en uitsluitingen	13
4.2 Wanneer eindigt de verzekering?	4	RBA 16 Terugbetaling van gemaakte kosten	14
4.3 Mag Reaal de verzekering beëindigen?	4	RBA 17 Geschillen over het wel of niet verlenen van dekking	14
A 5 Adreswijziging en wijziging van het e-mailadres	5	RBA 18 Geschillen over de behandeling door DAS	14
A 6 Premiebetaling en terugbetaling van de premie	5	RBA 19 Klachten dienstverlening DAS	14
A 7 Wijziging premie en/of voorwaarden	5	RBA 20 Hoe gaat DAS om met uw persoonsgegevens?	15
A 8 Indexering van de premie	6		
A 9 Beperking terrorisme risico	6	Speciale Voorwaarden Rechtsbijstandverzekering	16
A 10 Klachten en geschillen	6	RBS 1 Verzekerden	16
A 11 Persoonsgegevens	7	RBS 2 Verzekerde hoedanigheid	16
		RBS 3 Omschrijving van de dekking	16
Algemene Voorwaarden Rechtsbijstandverzekering	8	RBS 4 Verzekeringsgebied	17
RBA 1 Omschrijving van de in de voorwaarden voorkomende begrippen	8	RBS 5 Franchise	17
RBA 2 Gebeurtenis en behoefte aan rechtsbijstand	8	RBS 6 Onvermogen	18
RBA 3 Wachttermijn	8	RBS 7 Uitsluitingen	18

Algemene voorwaarden

Inhoud	Artikel
Basis van de verzekeringsovereenkomst	A 1
Omschrijving van de in de voorwaarden voorkomende begrippen	A 2
Begin en einde van de verzekering	A 3
Adreswijziging	A 4
Premiebetaling en terugbetaling van de premie	A 5
Herziening premie en/of voorwaarden	A 6
Indexering van de premie	A 7
Beperking terrorisierisico	A 8
Klachten en geschillen	A 9
Hoe gaat Reaal om met persoonsgegevens?	A 10

A 1 Basis van de verzekeringsovereenkomst

De verzekeringsovereenkomst is gebaseerd op de door de verzekeringnemer aan Reaal verstrekte inlichtingen.

A 2 Overdracht uitvoering rechtshulpverlening

Reaal heeft de uitvoering van rechtshulpverlening overgedragen aan DAS Rechtsbijstand, verder te noemen DAS.

Bezoekadres: De Entree 222, 1101 EE Amsterdam

Postadres: Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam

Telefoon: 020 - 6 517 517

Toelichting:

Onafhankelijke rechtshulpverlening is gegarandeerd. Op basis van Europese wetgeving is het een verzekeraar niet toegestaan om zelf rechtshulp te verlenen op grond van een rechtsbijstandsverzekering als hij daarnaast ook andere soorten verzekeringen verkoopt. Daarom besteedt Reaal de rechtshulpverlening uit aan DAS Rechtsbijstand. DAS is een volledig onafhankelijke organisatie die gespecialiseerd is in het verlenen van rechtshulp. Op deze manier worden eventuele belangenconflicten tussen verzekerde en verzekeraar voorkomen.

A 3 Omschrijving van in de voorwaarden voorkomende begrippen

3.1 Reaal

Met Reaal bedoelen we VIVAT Schadeverzekeringen N.V. Ons kantoor staat aan de Burgemeester Rijnderslaan 7 in Amstelveen. Wij zijn ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 37010992 en in het register van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) onder vergunningnummer 12000468.

3.2 DAS

Met Das bedoelen wij DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. gevestigd in Amsterdam, die voor Reaal deze verzekering uitvoert en aan verzekerde de juridische hulp geeft die wij verzekeren.

DAS is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 33110754 en in het register van de AFM onder vergunningnummer 12000541.

3.3 Verzekeringnemer

Degene met wie de verzekeringsovereenkomst is aangegaan.

3.4 Verzekerde

De verzekeringnemer en degenen die in de Speciale Voorwaarden Rechtsbijstandverzekering als verzekerden worden genoemd in artikel RBS 1.

3.5 FNV

De Federatie Nederlandse Vakbeweging, FNV, is een vereniging; een Nederlandse vakbond die op komt voor de belangen van haar leden op het gebied van werkomstandigheden en inkomen. De FNV bestaat uit sectoren die direct opereren onder de vlag van de FNV, en uit aangesloten vakbonden die organisatorisch zelfstandig zijn. Meer informatie is te vinden op www.fnv.nl.

3.6 Verzekeringsjaar

Een jaar nadat de verzekering is gestart en ieder jaar dat daar op volgt.

3.7 Betaaltermijn

De door de verzekeringnemer met Reaal overeengekomen periode waarvoor telkens de verschuldigde premie moet worden betaald.

A.4 Begin en einde van de verzekering

4.1 Wanneer begint de verzekering?

De verzekering begint op de datum die op de polis staat.

4.2 Wanneer eindigt de verzekering?

Als de verzekering begint, geldt de verzekering voor één jaar. Aan het eind van elk jaar verlengt de verzekering automatisch met weer één jaar. Als de verzekeringnemer wil dat de verzekering na het eerste jaar niet automatisch wordt verlengd, dan moet hij dat voor het einde van dat jaar laten weten. Na het eerste jaar kan de verzekeringnemer de verzekering dagelijks beëindigen. De premie die de verzekeringnemer te veel heeft betaald omdat hij bijvoorbeeld per jaar betaalt, wordt terugbetaald.

4.3 Mag Reaal de verzekering beëindigen?

Ja, in de volgende gevallen mag Reaal de verzekering beëindigen:

- Aan het einde van het verzekeringsjaar. Als Reaal dit doet dan verneemt de verzekeringnemer dit minimaal twee maanden voor het einde van het verzekeringsjaar.
- Verzekeringnemer heeft Reaal zonder opzet onjuiste of onvolledige informatie gegeven toen hij de verzekering afsloot.
- Verzekeringnemer heeft vaak of onduidelijke schades bij Reaal of DAS gemeld.
- Verzekeringnemer heeft de premie niet of niet op tijd betaald.

In al deze gevallen wordt een opzegtermijn van 2 maanden toegepast. Behalve als de premie niet op tijd is betaald. In dat geval wordt een waarschuwing gestuurd als besloten wordt om de verzekering te beëindigen en per wanneer.

De verzekering wordt per direct beëindigd als:

- Verzekerde fraude heeft gepleegd. Met fraude wordt bedoeld dat verzekerde opzettelijk onjuiste of onvolledige informatie heeft gegeven:
 - bij het afsluiten of wijzigen van de verzekering;
 - bij schade.

Reaal heeft dan ook de mogelijkheid om alle overige verzekeringen bij Reaal te beëindigen. Als dit wordt besloten, ontvangt verzekeringnemer hierover minimaal twee maanden voor het einde van het verzekeringsjaar bericht.

Toelichting

Wat bedoelen we met fraude?

Met fraude bedoelen wij dat ons opzettelijk onjuiste of onvolledige informatie is gegeven bij de aanvraag of wijziging van de verzekering of bij schade.

Voorbeelden zijn:

Bij het sluiten van een verzekering vermeldt verzekeringnemer bewust niet dat een andere verzekeraar een verzekerde een verzekering heeft geweigerd of opgezegd. Dit is gedaan met de bedoeling ons te misleiden. Verzekerde meldt dat de schade zojuist ontstaan is. De schade is in werkelijkheid al voor de ingangsdatum van deze verzekering ontstaan. Er wordt schade gemeld die er in werkelijkheid niet is. Of de toedracht van de schade is in werkelijkheid anders dan opgegeven.

Andere gevallen waarin de verzekering wordt beëindigd:

- Verzekeringnemer is geen lid meer van FNV. De verzekering eindigt drie maanden na de dag waarop het FNV-lidmaatschap is beëindigd.
- Verzekeringnemer emigreert naar het buitenland of verblijft meer dan 6 maanden in het buitenland. De verzekering eindigt 30 dagen na vertrek.
- Verzekeringnemer heeft geen vaste woon- of verblijfplaats meer in Nederland. De verzekering eindigt 30 dagen na vertrek.

LET OP

Deze wijzigingen moeten wel altijd aan ons worden doorgegeven.

A5 Adreswijziging en wijziging van het e-mailadres

De verzekeringnemer is verplicht een wijziging van zijn adres en zijn e-mailadres zo spoedig mogelijk aan Reaal door te geven.

Mededelingen van Reaal gericht aan het laatst bekende adres of het laatst bekende e-mailadres van verzekeringnemer worden beschouwd hem te hebben bereikt.

A6 Premiebetaling en terugbetaling van de premie

1. Premiebetaling

Verzekeringnemer betaalt de premie via automatische incasso. Reaal schrijft dan de premie af rond de datum waarop verzekeringnemer de premie moet betalen. Reaal moet de premie binnen veertien dagen van de rekening kunnen afschrijven. Lukt dat niet? Bijvoorbeeld omdat verzekeringnemer te weinig saldo heeft? Dan ontvangt hij van Reaal een herinnering. Verzekeringnemer heeft dan nog eens veertien dagen de tijd om de premie te betalen. Doet hij dat niet, dan wordt/worden de verzekering(en) tijdelijk stopgezet. Verzekeringnemer is dan niet meer verzekerd vanaf de eerste dag van de periode waarover de premie betaald had moeten worden.

Verzekeringnemer blijft wel verplicht om de premie te betalen. Betaalt hij alsnog de volledige premie? En betaalt hij ook de rente en de kosten die Reaal heeft gemaakt om verzekeringnemer te laten betalen? Dan gaat/gaan de verzekering(en) weer in op de volgende dag nadat Reaal alle openstaande premie, rente en kosten heeft ontvangen.

2. Teruggave van aan Reaal betaalde premie (restitutie)

Bij tussentijdse beëindiging, dus als de verzekering tijdens een verzekeringsjaar wordt beëindigd en niet aan het eind van een verzekeringsjaar, verleent Reaal restitutie van de reeds betaalde premie en assurantiebelasting over de nog resterende periode waarover de verzekering niet meer van kracht is.

A7 Wijziging premie en/of voorwaarden

Onder omstandigheden kan het voor Reaal nodig zijn om de premie en de voorwaarden van de verzekering(en) te veranderen. Bijvoorbeeld door de premie te verhogen of de dekking aan te passen. Dat doet Reaal dan bij alle verzekeringen van eenzelfde soort. Reaal kan de premie en/ of voorwaarden veranderen bij verlenging van de verzekering(en) of tussentijds.

- **Aanpassing bij verlenging van de verzekering(en)**
Wanneer deze verzekering(en) verlengd worden, kan Reaal de premie en/of voorwaarden veranderen. De veranderingen gaan dan in op de eerste dag van de nieuwe contractperiode.
- **Aanpassing tijdens de looptijd van de verzekering(en).**
In bijzondere gevallen kan Reaal genooddakt zijn tussentijds de premie en/of voorwaarden te veranderen. Er kan zich namelijk een situatie voordoen waarin Reaal niet met de verandering kan wachten tot de verzekering(en) verlengd worden, bijvoorbeeld omdat dat zeer ernstige financiële gevolgen voor Reaal zou hebben of omdat wetgeving Reaal daartoe verplicht.

1. Hoe hoort verzekeringnemer over de verandering van de verzekering(en)?

Wanneer Reaal de premie en/of voorwaarden verandert, stuurt Reaal daarover voor het ingaan van de verandering een brief of een e-mail naar de verzekeringnemer. Reaal legt hierin uit waarom de verandering nodig is, wat er precies verandert en per wanneer.

2. Kan verzekeringnemer in dat geval de verzekering(en) stoppen?

Is verzekeringnemer het niet eens met de veranderingen? Dan kan verzekeringnemer de verzekering stoppen. Verzekeringnemer moet Reaal dan een brief of e-mail sturen waarin staat dat hij de verzekering wil stoppen. Verzekeringnemer moet dit doen binnen één maand na de datum die op het bericht staat over het aanpassen van de verzekering(en). Als verzekeringnemer Reaal geen brief stuurt binnen deze termijn van één maand, dan gelden de veranderingen ook voor verzekeringnemer.

3. Wanneer kan verzekeringnemer de verzekering(en) niet stoppen?

Verzekeringnemer kan zijn verzekering niet opzeggen in de volgende gevallen:

- Als er iets in de wet of rechtspraak verandert en Reaal daarom de premie en/of de voorwaarden moet veranderen.

- Als een premieverhoging het gevolg is van een in de voorwaarden met de verzekeringnemer afgesproken aanpassing, zoals een indexering, een kortingsregeling of een toeslagregeling.
- Als een aanpassing van de premie en/of voorwaarden in het voordeel is van de verzekeringnemer of voor zijn situatie geen gevolgen heeft.

A 8 Indexering van de premie

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent elk jaar een indexcijfer voor de Consumentenprijzen voor alle huishoudens. Dit indexcijfer is voor Reaal belangrijk. Algemene kostenstijgingen bepalen voor een deel de schadelast van uw verzekering. Met het indexcijfer van het CBS berekent Reaal ieder jaar opnieuw de premie van uw rechtsbijstandverzekering.

A 9 Beperking terrorismerisico

Heeft een verzekerde schade die het gevolg is van terrorisme? Dan geldt het Protocol afwikkeling claims van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). Dit betekent dat Reaal niet meer betaalt dan het bedrag dat zij zelf ontvangt van het NHT. Informatie hierover staat op www.terrorismeverzekerd.nl.

De regeling kan ook op papier opgevraagd worden via de Reaal Klantenservice: telefoonnummer 072 - 519 40 40.

A 10 Klachten en geschillen

1. Klachten en geschillen

Klachten die betrekking hebben op de totstandkoming van deze verzekering kunnen worden gestuurd aan klachten@reaal.nl, of door het klachtenformulier in te vullen op www.reaal.nl/klantenservice.

Wanneer de klacht niet naar tevredenheid is opgelost, kan er een brief worden gestuurd aan de Directie van Reaal:

- **Reaal**
Ter attentie van de Directie
Antwoordnummer 125
1800 VB Alkmaar

2. Klachten- en geschillenprocedure Kifid

Wanneer het oordeel van de directie van Reaal niet bevredigend is, kan de klacht binnen drie maanden na de datum waarop de directie van Reaal een standpunt heeft ingenomen worden voorgelegd aan het onafhankelijke Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid). Het Kifid bemiddelt tussen consumenten en financiële ondernemingen.

- **Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid)**

Postbus 93257
2509 AG Den Haag
Telefoonnummer: 070-3338999
www.kifid.nl

Meer informatie over de klachten- en geschillenprocedure en de daaraan verbonden kosten is te vinden op de website van het Kifid.

3. Bevoegde rechter

Als geen gebruik wordt gemaakt van de klachtenbehandelingsmogelijkheden van het Kifid, of wanneer de termijn voor het indienen van een klacht is verstreken, kan het geschil inhoudelijk voorgelegd worden aan de bevoegde Nederlandse rechter. De kosten van een procedure bij het Kifid of de rechter in het kader van een geschil met Reaal, worden niet onder deze verzekering vergoed.

LET OP

Klachten over de rechtsbijstandsverlening door DAS, moeten worden voorgelegd aan DAS. Meer informatie hierover is te vinden in RBA 17, RBA 18 en RBA 19.

A11 Persoonsgegevens

Reaal is onderdeel van de VIVAT-groep. VIVAT N.V. is verantwoordelijk voor de verwerking van persoonsgegevens van de hele groep.

Reaal gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en zorgt ervoor dat verlies en/of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens wordt voorkomen. Reaal handelt volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming en de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars (zie www.verzekeraars.nl). Meer informatie over wat er met persoonsgegevens van verzekerden gebeurt, hoe deze worden beveiligd, met wie deze eventueel worden gedeeld en wat de rechten van verzekerden zijn, is te lezen in het privacy statement van Reaal op reaal.nl/privacy-statement.

In verband met een verantwoord acceptatie-, risico- en fraudebeleid kan Reaal de gegevens van verzekerden bij de Stichting Centraal Informatie Systeem van de in Nederland werkzame verzekeringsmaatschappijen te Den Haag (CIS) opvragen en vastleggen. In dit kader kunnen deelnemers van CIS ook onderling gegevens uitwisselen met als doel het beoordelen en beheersen van risico's en om verzekeringsfraude tegen te gaan. De gegevens die Reaal bij CIS vastlegt, kunnen verder gebruikt worden voor bijvoorbeeld statistische analyses. Voor meer informatie verwijzen wij naar het privacy statement van CIS op www.stichtingcis.nl.

Algemene voorwaarden

Rechtsbijstandverzekering

Inhoud	Artikel
Omschrijving van de in de voorwaarden voorkomende begrippen	RBA 1
Gebeurtenis en behoefte aan rechtsbijstand	RBA 2
Wachttermijn	RBA 3
Omschrijving van de dekking	RBA 4
Aanmelding van de zaak en verplichtingen van de verzekerde	RBA 5
Adreswijziging	RBA 6
Verlenen van rechtsbijstand	RBA 7
Uitbesteding van rechtsbijstandverlening aan externe rechtshulpverleners	RBA 8
Inschakeling mediators (bemiddelaars bij conflictoplossing)	RBA 9
Vergoeding van kosten	RBA 10
Gedeeltelijke dekking	RBA 11
Vergoeding van kosten bij groepsactie	RBA 12
Deskundigenonderzoek	RBA 13
Onderlinge geschillen/belangenconflict	RBA 14
Algemene beperkingen en uitsluitingen	RBA 15
Terugbetaling van gemaakte kosten	RBA 16
Geschillen over het wel of niet verlenen van dekking	RBA 17
Geschillen over de behandeling door DAS	RBA 18
Klachten dienstverlening DAS	RBA 19
Persoonsgegevens	RBA 20

RBA 1 Omschrijving van de in de voorwaarden voorkomende begrippen

1. Deskundige

Erkende deskundige op het gebied van bijvoorbeeld agrarische-, auto-, bouw-, medische-, technische expertise en andere gebieden, die ter ondersteuning van een zaak bijvoorbeeld een deskundigenrapport uitbrengt. Onder deskundige wordt bijvoorbeeld ook verstaan een gerechtsdeurwaarder of een incassobureau. De deskundige is niet in loondienst van DAS.

2. Externe rechtshulpverlener

Met een externe rechtshulpverlener wordt bijvoorbeeld een advocaat of een jurist bedoeld. De externe rechtshulpverlener is niet in loondienst van DAS.

RBA 2 Gebeurtenis en behoefte aan rechtsbijstand

1. Onder gebeurtenis wordt verstaan het voorval dat aanleiding is voor een juridisch geschil waardoor voor verzekerde behoefte aan rechtsbijstand ontstaat. Een juridisch geschil wordt geacht te zijn ontstaan op het moment dat voor het eerst een belangentegenstelling met de wederpartij bestaat.
2. Als sprake is van met elkaar samenhangende gebeurtenissen, is het tijdstip van de eerste gebeurtenis in die reeks bepalend voor de vaststelling van het tijdstip van de gebeurtenis.
3. De gebeurtenis en de daaruit voortvloeiende behoefte aan rechtsbijstand moet zich hebben voorgedaan gedurende de looptijd van de verzekering en buiten de wachttermijn voor zover deze van toepassing is.
4. Er kunnen geen rechten aan de verzekering worden ontleend wanneer de verzekerde een gebeurtenis aanmeldt:
 - a. Die bij het tot stand komen van de verzekering te verwachten of redelijkerwijs te voorzien is geweest;
 - b. Meer dan 12 maanden na het plaatsvinden daarvan, maar nooit meer dan 6 maanden na beëindiging van de verzekering;
5. Als voor een gebeurtenis geen rechten aan deze verzekering kunnen worden ontleend zijn ook de hieruit voortvloeiende en/of daarmee samenhangende juridische geschillen uitgesloten van dekking.

RBA 3 Wachttermijn

1. Er kunnen geen rechten aan de verzekering worden ontleend wanneer de behoefte aan rechtsbijstand voortvloeit uit of verband houdt met een gebeurtenis, die zich heeft voorgedaan in de wachttermijn van deze verzekering. Voor het verlenen van rechtsbijstand of het geven van juridische adviezen geldt een wachttermijn van drie maanden. Deze wachttermijn geldt niet, wanneer het betreft:

- Het verhalen van de schade op degenen die daarvoor uitsluitend wettelijk aansprakelijk zijn;
 - Een juridisch geschil over een schriftelijke overeenkomst die eerst na het tot stand komen van de verzekering is gesloten.
2. De wachtermijn geldt vanaf de ingangsdatum van deze verzekering.
 3. De wachtermijn is niet van toepassing wanneer deze verzekering is gesloten direct aansluitend op een andere rechtsbijstandverzekering, voor zover verzekerde daaraan voor de aangemelde zaak bij voortbestaan gelijke rechten had kunnen ontlenuen.

RBA 4 Omschrijving van de dekking

1. Deze verzekering dekt:
 - a. Het verlenen van rechtsbijstand, waarbij de juridische belangen van verzekerde in een juridisch geschil worden behartigd;
 - b. Het geven van (preventieve) juridische adviezen. DAS verstrekt eenmalig telefonisch of schriftelijk juridisch advies voor juridische geschillen, waaronder begrepen dreigende geschillen (preventief advies), die de verzekerde persoonlijk betreffen. Het advies wordt gegeven aan de hand van de informatie die verzekerde telefonisch of schriftelijk aan DAS verstrekt. Een juridisch advies betreft het beoordelen van de juridische positie van de verzekerde en de mogelijke oplossing van het geschil. Voor hetzelfde geschil wordt niet meer dan eenmaal een advies uitgebracht;

Voorbeeld:

Uw bureu melden u dat ze van plan zijn hun huis te gaan uitbouwen. Er is nog niets aan de hand, maar u wilt op voorhand weten, waar u aan moet denken, welke rechten u in zo'n situatie hebt. Dit noemen we ook wel preventief advies. Heel verstandig, want vaak worden daardoor in een latere fase onnodige geschillen voorkomen. U kunt voor deze situatie schriftelijke stukken toesturen. U krijgt dan van DAS eenmalig een schriftelijk advies.

- c. Voor geschillen of dreigende geschillen waarvoor de verzekerde niet verzekerd is, verstrekt DAS eenmalig een telefonisch advies op basis van telefonisch verstrekte informatie. Op het geschil moet wel Nederlands recht van toepassing zijn.

Toelichting:

Betreft de vraag een onderwerp waarvoor u niet verzekerd bent, en is er Nederlands recht van toepassing op uw vraag? Dan heeft u recht op eenmalig telefonisch advies. Deze telefonische adviesservice is niet bedoeld voor vragen, waarbij het inzien van onderliggende stukken noodzakelijk is. Telefonisch advies is dus bijvoorbeeld niet mogelijk voor het toetsen van een nieuwe koopovereenkomst. Of vragen over de uitleg of reikwijdte van een bestemmingsplan.

- d. Het vergoeden of voorschieten van de onder a, b en c. verbonden kosten van rechtsbijstand of van juridisch advies;
2. De toepasselijke Speciale Voorwaarden Rechtsbijstandverzekering bepalen preciezer de omvang van de dekking.
3. Wanneer twijfelachtig is of de door verzekerde gemelde gebeurtenis een juridisch geschil in de zin van artikel RBA 2, lid 1 oplevert, dient verzekerde op verzoek van DAS, de aanwezigheid van het juridisch geschil aan te tonen. Dit kan verzekerde doen door middel van een deskundigenrapport, dat uitsluitsel geeft omtrent de oorzaak, veroorzaker en feitelijke gevolgen van een gebeurtenis. Geeft het rapport voldoende grond voor juridische actie, dan vergoedt DAS de aan het opmaken van het rapport verbonden (redelijke) kosten.

Voorbeeld:

U stelt dat uw huis aan het verzakken is, waardoor schade aan het huis is ontstaan. DAS zal u bij melding van die zaak verzoeken door middel van een deskundigenrapport het volgende concreet aan te tonen:

- Dat er sprake is van een verzakking.
- Wat de oorzaak is van de verzakking.
- En dat door de verzakking inderdaad schade is ontstaan.

RBA 5 Aanmelding van de zaak en verplichtingen van de verzekerde

1. Als een gebeurtenis plaatsvindt waarbij de verzekerde rechten aan deze verzekering wil ontnemen, is hij verplicht:
 - a. De gebeurtenis zo spoedig mogelijk te melden bij DAS onder vermelding van alle gegevens, alle feiten en alle omstandigheden die tot de gebeurtenis hebben geleid;
 - b. Alle door DAS verlangde medewerking te verlenen, ook als het gaat om terugvordering van kosten;
 - c. DAS op de hoogte te blijven houden van nieuwe feiten en ontwikkelingen in de zaak en volle medewerking te blijven verlenen bij de uitvoering van deze verzekering, ook als de zaak door een externe rechtshulpverlener wordt behandeld;
 - d. Zich te onthouden van alles wat de belangen van DAS of Reaal zou kunnen schaden;
 - e. Zich op verzoek van DAS bij een strafzaak civiele partij te stellen.
2. Door de gebeurtenis aan te melden machtigt de verzekerde DAS, onder uitsluiting van ieder ander, tot het - zowel in als buiten rechte - behartigen van zijn belangen.
3. Als een of meer van bovenstaande verplichtingen niet zijn nagekomen en daardoor de redelijke belangen van DAS en/of Reaal zijn geschaad, dan vervalt het recht op rechtshulp of wordt er minder vergoed. Als DAS en/of Reaal niet zijn benadeeld, maar wel extra kosten hebben moeten maken, dan worden die extra kosten bij de verzekeringnemer in rekening gebracht.

Voorbeeld:

Wacht nooit te lang met aanmelden. Als DAS door uw te late melding de zaak niet meer zelf kan behandelen of alleen kan behandelen met extra inspanning of met extra kosten, dan vervalt het recht op rechtshulp.

Dit is bijvoorbeeld het geval als u diverse aanmaningen ontvangt, maar vervolgens de zaak pas aanmeldt op het moment dat u een dagvaarding ontvangt.

U stelt DAS in die situatie niet meer in staat tijdig een schikking na te streven. DAS zal meteen moeten procederen bij de rechtbank en dat brengt extra kosten met zich mee.

RBA 6 Adreswijziging en wijziging van het e-mailadres

Na aanmelding van een zaak bij DAS dient verzekerde zorg te dragen dat zijn juiste adres en e-mailadres steeds bij DAS bekend zijn. Mededelingen van DAS gericht aan het laatst bekende adres of het laatst bekende e-mailadres van verzekerde worden beschouwd hem te hebben bereikt.

RBA 7 Verlenen van rechtsbijstand

1. De aangemelde zaken worden behandeld door de eigen medewerkers. DAS zal daarbij altijd, voor zover mogelijk, in eerste instantie een regeling in der minne nastreven (een schikking).
2. Als een gerechtelijke of administratieve procedure gevoerd moet worden, zal DAS voor zover mogelijk, zelf de bijstand verlenen. Verzekerde mag zijn zaak in geval van een gerechtelijke of administratieve procedure ook door DAS laten uitbesteden aan een externe rechtshulpverlener die niet in dienst is van DAS. De externe kosten die verbonden zijn aan de uitbesteding, worden vergoed volgens de bepalingen in artikel RBA 10.
3. DAS zal de rechtsbijstand (blijven) verlenen voor zover naar de mening van DAS een redelijke kans bestaat het beoogde resultaat te bereiken. Als succes in redelijkheid niet te verwachten is, zal DAS dit gemotiveerd meedelen aan de verzekerde.
4. DAS is gerechtigd in plaats van (verdere) rechtsbijstand te verlenen, de verzekerde een bedrag aan te bieden ter grootte van het financieel belang. Dit wordt afkoop genoemd. Door het accepteren van het afkoopbedrag, kan de verzekerde geen verdere rechten meer ontnemen aan deze verzekering met betrekking tot de gebeurtenis waarvoor het afkoopbedrag is betaald.

RBA 8 Uitbesteding van rechtsbijstandverlening aan externe rechtshulpverleners

1. Als op grond van de voorwaarden of naar de mening van DAS een zaak aan een rechtshulpverlener buiten DAS uitbesteed moet worden, heeft de verzekerde het recht deze naar eigen keuze aan te wijzen. Heeft verzekerde geen voorkeur, dan geeft DAS opdracht aan een externe rechtshulpverlener van zijn keuze.
2. Als een gerechtelijke of administratieve procedure gevoerd moet worden, zal DAS voor zover mogelijk, zelf de bijstand verlenen. Verzekerde mag zijn zaak in geval van een gerechtelijke of administratieve procedure ook door DAS laten

uitbesteden aan een rechtshulpverlener die niet in dienst is van DAS. De externe kosten die verbonden zijn aan de uitbesteding, worden vergoed volgens de bepalingen in artikel RBA 10.

3. Uitsluitend DAS heeft de bevoegdheid om namens de verzekerde de opdracht aan een externe rechtshulpverlener te verstrekken.
4. Als de Nederlandse rechter bevoegd is, komen uitsluitend externe rechtshulpverleners in aanmerking die in Nederland zijn ingeschreven of rechtens zijn toegelaten en in Nederland kantoor houden.
5. Als een buitenlandse rechter bevoegd is, komen uitsluitend externe rechtshulpverleners in aanmerking die bij het desbetreffende buitenlandse gerecht staan ingeschreven of rechtens zijn toegelaten.
6. Als een externe rechtshulpverlener is ingeschakeld, is de verzekerde verplicht DAS op de hoogte te houden van de voortgang.
7. Alvorens tot het aanwenden van rechtsmiddelen over te gaan of werkzaamheden buiten de door DAS verstrekte opdracht te verrichten dient de externe rechtshulpverlener toestemming te hebben van DAS.
8. DAS zal per aangemelde gebeurtenis slechts aan één externe rechtshulpverlener opdracht verstrekken voor het verlenen van rechtsbijstand.
9. DAS is tegenover de verzekerde niet aansprakelijk voor vorderingen die zouden kunnen voortvloeien uit de keuze van een externe rechtshulpverlener of de door deze verrichte diensten.

RBA 9 Inschakeling mediators (bemiddelaars bij conflictoplossing)

1. Als naar de mening van DAS de zaak door middel van mediation kan worden opgelost, dan kan een mediator worden ingeschakeld.
2. Alleen mediators die aangesloten zijn bij de Mediatorsfederatie Nederland (MfN) komen voor inschakeling in aanmerking.
3. Deze dekking omvat maximaal 5 sessies van ieder maximaal 2 uur.
4. De externe kosten die verbonden zijn aan de mediation, worden vergoed volgens de bepalingen in artikel RBA 10.

RBA 10 Vergoeding van kosten

1. Interne kosten

Verzekerde krijgt juridische hulp van deskundige medewerkers die in loondienst zijn van DAS. De kosten voor juridische hulp van deze medewerkers worden onbeperkt vergoed. Ook als de deskundige medewerkers van DAS verzekerde bijstaan in een gerechtelijke procedure.

2. Externe kosten

DAS betaalt ook andere kosten die volgens DAS nodig zijn voor de juridische hulp in het conflict. Deze kosten noemt DAS externe kosten. DAS betaalt alleen de redelijke en noodzakelijke externe kosten. Als er op basis van de verzekeringsvoorwaarden een maximum geldt voor de externe kosten, dan betaalt DAS nooit meer dan het maximum. Voor externe kosten geldt verder het volgende:

- Kosten van externe deskundigen of externe rechtshulpverleners (die niet bij DAS in loondienst zijn), betaalt DAS alleen als DAS de externe deskundige of externe rechtshulpverlener een opdracht geeft. Als verzekerde zelf een externe deskundige of externe rechtshulpverlener heeft ingeschakeld, betaalt DAS de kosten daarvan dus niet.
- Voor gerechtelijke of administratieve procedures waarvoor geen verplichte procesvertegenwoordiging geldt en waarvoor op verzoek van verzekerde door DAS een externe rechtshulpverlener is ingeschakeld, geldt de volgende maximale vergoeding:
DAS betaalt voor de behandelkosten (honorarium inclusief kantoor- en overige kosten) van deze externe rechtshulpverlener maximaal € 5.000. Voor bestuursrechtelijke procedures geldt dit bedrag voor twee instanties tezamen (dus inclusief de procedure voor hoger beroep).
Dit genoemde maximale bedrag is exclusief btw. Kan verzekerde de btw niet verrekenen? Dan betaalt DAS daarnaast ook nog de btw over dit bedrag.
- DAS betaalt de kosten van een externe deskundige die DAS namens verzekerde heeft ingeschakeld. Maar alleen als deze kosten echt nodig waren om de opdracht uit te voeren.
- DAS betaalt de kosten van een professionele en onafhankelijke conflictbemiddelaar (mediator) die DAS voor de verzekerde heeft ingeschakeld. DAS is niet verplicht om het deel van de kosten van de wederpartij te vergoeden.
- DAS betaalt de kosten van getuigen in een rechtszaak. Maar alleen als de rechter deze kosten heeft toegewezen.
- DAS betaalt de proceskosten, waarvan de rechter uiteindelijk heeft bepaald dat verzekerde deze moet betalen.
- DAS betaalt de reiskosten en verblijfkosten die verzekerde maakt omdat hij bij een rechter in het buitenland moet komen. Maar alleen als de externe rechtshulpverlener het zeer

wenselijk vindt dat verzekerde daar verschijnt. En ook alleen als verzekerde dit vooraf met DAS heeft overlegd.

- DAS betaalt de redelijke kosten die moeten worden gemaakt om een uitspraak van de rechter uit te voeren. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van een deurwaarder of beslaglegging. De kosten worden vergoed gedurende maximaal 5 jaar na de datum waarop het vonnis is gewezen.

3. Welke kosten betaalt DAS niet?

- Zijn er kosten gemaakt die verzekerde van iemand anders kan terugkrijgen? Of van een andere verzekering? Of kan verzekerde de btw verrekenen met verschuldigde btw-afdrachten? Dan schiet DAS deze kosten aan verzekerde voor. Als verzekerde deze kosten later van iemand anders of een andere verzekering terugkrijgt, moet verzekerde het bedrag dat DAS heeft voorgesloten, aan DAS terugbetalen.
- Proceskosten die verzekerde volgens een definitief vonnis ontvangt en buitengerechtelijke (incasso)kosten die aan verzekerde worden betaald, moeten worden terugbetaald aan DAS. Deze kosten worden in beginsel door DAS voorgesloten.
- Afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen, worden niet door DAS vergoed.

4. Wanneer moet verzekerde een eigen risico betalen aan DAS?

- Verzekerde moet een eigen risico van € 250 betalen als hij wil dat DAS een door hem gekozen externe rechtshulpverlener inschakelt om namens hem een gerechtelijke of administratieve procedure te voeren. Als verzekerde de procedure laat uitvoeren door een deskundige medewerker van DAS hoeft hij dit bedrag niet te betalen. En dat hoeft verzekerde ook niet als het volgens wet- en regelgeving verplicht is om voor de gerechtelijke of administratieve procedure een advocaat in te schakelen (verplichte procesvertegenwoordiging).
- DAS geeft pas opdracht aan de externe rechtshulpverlener die verzekerde heeft gekozen als DAS het bedrag voor het eigen risico heeft ontvangen.

RBA 11 Gedeeltelijke dekking

Als een door verzekerde gemelde zaak slechts gedeeltelijk onder de dekking van de polis valt, worden de daaraan verbonden kosten, zoals genoemd in artikel RBA 10 van deze voorwaarden, naar verhouding tot het gedekte gedeelte vergoed.

RBA 12 Vergoeding van kosten bij groepsactie

Als anderen bij een actie van een of meer verzekerden op dezelfde juridische grond en zonder dat er sprake is van een onderlinge belangentegenstelling een concreet belang hebben, ongeacht of zij in het geheel geen actie nemen of slechts voor een deel betrokken zijn bij de gebeurtenis, vergoedt DAS de kosten van rechtsbijstand in de verhouding van de belanghebbende verzekerde(n) tot het totaal aantal belanghebbenden.

Voorbeeld 1:

De zaak die u aanmeldt heeft betrekking op verdeling van een erfenis. U hebt twee broers. Een broer werkt niet mee aan de verdeling van de erfenis. U en de andere broer zullen een procedure moeten starten om tot een verdeling te komen. In dit geval bent u 1 van 2 belanghebbenden en zal 50% van de kosten van rechtshulp worden vergoed.

Voorbeeld 2:

Bij u in de buurt zal een discotheek komen. In de directe omgeving van de geplande discotheek wonen 10 personen. U wenst tegen de komst bezwaar te maken. Hoewel iedereen tegen de komst is, zijn 6 personen bereid actie te voeren. Aangezien 10 personen een belang hebben bij het maken van bezwaar, bent u één van de 10 belanghebbenden en komt 10% van de kosten van rechtshulp voor vergoeding in aanmerking.

RBA 13 Deskundigenonderzoek

- Als DAS meent dat een deskundigenrapport moet worden uitgebracht, dan zal DAS voor inschakeling van de deskundige zorgdragen en hem namens verzekerde de opdracht verstrekken. DAS bepaalt de keuze van de deskundige.
- Als verzekerde het niet eens is met het deskundigenrapport, staat het hem vrij voor eigen rekening een tweede rapport door een andere deskundige te laten opmaken;
 - Mocht DAS het tweede deskundigenrapport in de zaak betrekken, dan zal DAS de kosten die aan dat rapport verbonden zijn aan verzekerde terugbetalen.
- DAS is tegenover verzekerde niet aansprakelijk voor vorderingen die zouden kunnen voortvloeien uit de door de deskundige verrichte diensten.

RBA 14 Onderlinge geschillen/belangenconflict

Er is sprake van een belangenconflict als blijkt dat beide partijen zich als verzekerde tot DAS wenden en beiden aanspraak kunnen maken op het verlenen van rechtsbijstand door DAS. Dan geldt:

- a. Dat in een geschil tussen de verzekeringnemer en een andere verzekerde alleen de verzekeringnemer juridische hulp krijgt;
- b. Dat in een geschil tussen twee of meer verzekeringnemers op één polis geen rechten aan de verzekering kunnen worden ontleend;
- c. Dat in een geschil tussen twee andere verzekerden maar één van hen rechtsbijstand krijgt. De verzekeringnemer bepaalt dan wie dit is;
- d. Dat in een geschil tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen beide verzekerden het recht hebben hun belangen door een externe rechtshulpverlener van vrije keuze, zoals geregeld in artikel RBA 8 van deze voorwaarden, te laten behartigen. DAS doet hiervan mededeling aan beide verzekerden.

RBA 15 Algemene beperkingen en uitsluitingen

Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend als:

1. De verzekerde zijn verplichtingen zoals genoemd in artikel RBA 5 niet nakomt en daardoor de belangen van DAS en/of Reaal schaadt. Daarvan is in ieder geval sprake als:
 - a. De zaak dusdanig laat wordt aangemeld dat DAS:
 - Niet meer in staat is zelf de rechtsbijstand te verlenen, of dit alleen maar met extra inspanning of met extra kosten van rechtsbijstand zou kunnen doen;
 - Onnodige proceskosten en/of andere kosten van rechtsbijstand zou moeten vergoeden;
 - Geen regeling meer kan treffen in der minne, of dat alleen met extra kosten kan doen;
 - b. De verzekerde niet alle van belang zijnde informatie aan DAS (heeft) verstrekt;
 - c. De verzekerde zich niet houdt aan de aanwijzingen van DAS, de externe rechtshulpverlener, mediator of deskundige;
 - d. De verzekerde zonder toestemming van DAS een externe rechtshulpverlener, mediator of deskundige inschakelt;
 - e. De verzekerde de tegenpartij benadert over de zaak zonder DAS, de externe rechtshulpverlener of de mediator te raadplegen;
2. De verzekerde bij een beroep op deze verzekering een onjuiste of onvolledige voorstelling van zaken heeft gegeven, waarvan hij redelijkerwijs had moeten begrijpen dat dit de behandeling van de zaak of de belangen van DAS zou schaden;
3. De gebeurtenis die leidt tot het conflict of het conflict bewust door verzekerde is veroorzaakt. Bijvoorbeeld als verzekerde iets deed terwijl hij had moeten begrijpen dat hierdoor een conflict zou ontstaan. Of als verzekerde juist een conflict had kunnen voorkomen maar dat bewust niet heeft gedaan;
4. De verzekerde in een strafzaak wordt verdacht van een (voorwaardelijk) opzettelijk delict, dan wel opzet (mede) ten laste is gelegd. De redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand worden uitsluitend alsnog vergoed nadat verzekerde bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vrijgesproken of ontslagen van rechtsvervolging;
5. De verzekerde rechten kan ontlenen aan een andere verzekering, al dan niet van oudere datum, die voorziet in het vergoeden van de schade, het verlenen van rechtsbijstand, het geven van juridische adviezen, het betalen van cautie/ waarborgsom of het vergoeden van kosten van rechtsbijstand en verzekerde die andere verzekering reeds heeft ingeschakeld;
6. Het een vordering betreft van een verzekerde, anders dan de verzekeringnemer, op de aansprakelijkheidsverzekeraar van een andere verzekerde;
7. In verband met schuldsanering of faillissement van verzekerde een curator is aangewezen voor het beheer en de vereffening van het vermogen van verzekerde. Vanaf dat moment kunnen ook voor nog in behandeling zijnde zaken bij DAS of door DAS uitbestede zaken geen verdere rechten aan deze verzekering worden ontleend;
8. Het conflict het gevolg is van georganiseerd geweld (ook wel molest genoemd). Hiermee wordt bedoeld:
 - Binnenlandse onlusten. Dit zijn georganiseerde gewelddadige acties op verschillende plaatsen in een land.
 - Een burgeroorlog. Dit is georganiseerd geweld tussen inwoners van een land waaraan een groot deel van de inwoners meedoet.
 - Een conflict tussen landen of groepen waarbij militaire wapens gebruikt worden. Hiermee wordt ook bedoeld een actie van een vredesmacht van de Verenigde Naties.
 - Mouterij. Dit is een georganiseerde gewelddadige actie van leden van bijvoorbeeld het leger. De actie is gericht tegen de leiding van de groep.
 - Oproer. Dit is een georganiseerde gewelddadige groep die tegen de overheid is.
 - Een opstand. Dit is een georganiseerd verzet met geweld tegen de overheid van een land.
9. De gebeurtenis die de behoefte aan rechtsbijstand doet ontstaan is veroorzaakt door, is opgetreden bij, of voortvloeit uit:
 - a. Een atoomkernreactie, tenzij de schade van de verzekerde voortvloeit uit een onjuiste medische behandeling met radioactieve straling;
 - b. Een natuurramp.

RBA 16 Terugbetaling van gemaakte kosten

De verzekerde is verplicht de schade te vergoeden die voor DAS of Reaal ontstaat als hij een verplichting die voortvloeit uit de verzekeringsovereenkomst niet nakomt of zijn machtiging tot behandeling van de aangemelde zaak intrekt, onverminderd hetgeen overigens in de voorwaarden is bepaald.

RBA 17 Geschillen over het wel of niet verlenen van dekking

1. De verzekerde kan een rechtsvordering tegen DAS instellen als DAS meent dat de verzekerde met betrekking tot de gebeurtenis geen rechten aan deze verzekering kan ontlenen. De verzekerde kan het geschil ook voorleggen aan het Kifid. Het geschil moet dan binnen drie maanden na de afwijzing door DAS bij het Kifid zijn ingediend.
2. Als de rechter of het Kifid de verzekeringnemer in het gelijk stelt, zal DAS de redelijkerwijs gemaakte kosten, zoals genoemd in artikel RBA 10 van deze voorwaarden, vergoeden.

RBA 18 Geschillen over de behandeling door DAS

De verzekerde kan een beroep doen op de onderstaande geschillenregeling als hij het niet eens is met de mededeling van DAS, dat volgens artikel RBA 7, lid 3 van deze voorwaarden geen redelijke kans aanwezig is het beoogde resultaat te bereiken of als hij het niet eens is met de juridisch-inhoudelijke aanpak van de zaak. De geschillenregeling omvat het volgende:

- a. De verzekerde verzoekt DAS schriftelijk om het meningsverschil voor te leggen aan een externe advocaat naar keuze. In het verzoek maakt verzekerde op basis van voor DAS bekende feiten en omstandigheden duidelijk waarom hij het niet eens is met DAS.
- b. DAS verzoekt een in Nederland ingeschreven advocaat, juridisch advies uit te brengen over de vraag of een verdere behandeling van de zaak een redelijke kans heeft het beoogde resultaat te bereiken, dan wel of de juridische aanpak van de zaak al dan niet de juiste is. De advocaat betreft hierbij de standpunten van zowel DAS als de verzekerde;
- c. De verzekerde heeft hierbij het recht van vrije advocatenkeuze. Wanneer verzekerde geen advocaat van eigen keuze heeft, overlegt DAS met de verzekerde welke advocaat gevraagd zal worden het juridisch advies uit te brengen;

- d. DAS draagt zorg voor het toezenden van het dossier aan de gekozen advocaat, om hem in staat te stellen het juridisch advies uit te brengen;
- e. Het uitgebrachte advies is voor DAS bindend;
- f. DAS betaalt de kosten van dit juridisch advies;
- g. Deelt de advocaat de mening van verzekerde, dan kan DAS de zaak volgens het uitgebrachte advies verder behandelen. Behandelt DAS verder niet zelf, dan heeft verzekerde de vrije keuze wie de zaak verder volgens het uitgebrachte advies zal behandelen. De in het kader van deze geschillenregeling ingeschakelde advocaat of een kantoorgenoot van hem mag de zaak verder niet behandelen. DAS verstrekt voor de verdere behandeling schriftelijk opdracht;
- h. Deelt de advocaat de mening van DAS, dan kan de verzekerde de zaak tot zich trekken en op eigen kosten voortzetten. Als uit de definitieve uitslag van de zaak – die verzekerde verplicht is binnen een maand nadat de zaak is beëindigd aan DAS te zenden – blijkt dat het beoogde resultaat geheel werd bereikt, zal DAS alsnog de gemaakte kosten, zoals genoemd in artikel RBA 10 van deze voorwaarden, vergoeden. Als het beoogde resultaat slechts gedeeltelijk werd bereikt, zal DAS deze kosten in verhouding tot het behaalde resultaat vergoeden;
- i. De verzekerde kan geen beroep doen op de geschillenregeling als met goedkeuring van verzekerde door DAS reeds een externe rechtshulpverlener is ingeschakeld voor de behandeling van de zaak of een externe rechtshulpverlener al een advies in het kader van de geschillenregeling voor het geschil heeft uitgebracht.

RBA 19 Klachten dienstverlening DAS

1. Klachten en geschillen

Heeft verzekerde een klacht of geschil over de dienstverlening van DAS? Bespreek de klacht eerst met de deskundige medewerker van DAS die het conflict van verzekerde behandelt. Deze kijkt samen met de verzekerde hoe hij de bezwaren weg kan nemen. Komen zij er samen niet uit? Dan kan verzekerde zijn klacht indienen bij DAS. Verzekerde kan zijn klacht sturen naar het volgende adres:

DAS
Postbus 23000
1100 DM Amsterdam

Meer informatie over deze klachtenregeling kan verzekerde lezen op das.nl/klanten.

2. Kifid

Is verzekerde niet tevreden over hoe DAS zijn klacht oplost? Dan kan verzekerde zijn klacht voorleggen aan het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid) of aan de rechter. Het Kifid bemiddelt tussen consumenten en financiële ondernemingen.

- Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid)
Postbus 93257
2509 AG Den Haag
Telefoonnummer: 070-3338999
www.kifid.nl

Meer informatie over de klachten- en geschillenprocedure en de daaraan verbonden kosten is te vinden op de website van het Kifid.

LET OP:

Het Kifid neemt een klacht pas in behandeling nadat de verzekerde de klachtenregeling van DAS heeft doorlopen.

3. Bevoegde rechter

Als geen gebruik wordt gemaakt van de klachtenbehandelingsmogelijkheden van het Kifid, of wanneer de termijn voor het indienen van een klacht is verstreken, kan het geschil inhoudelijk voorgelegd worden aan de bevoegde Nederlandse rechter.

De kosten van een procedure bij het Kifid of de rechter in het kader van een geschil met DAS, vallen niet onder de dekking van deze verzekering. Stelt de rechter verzekerde in het gelijk? Dan vergoedt DAS achteraf de redelijke en noodzakelijke kosten die verzekerde heeft gemaakt voor rechtsbijstand, zoals beschreven in artikel RBA10 van deze voorwaarden.

LET OP:

Klachten over de (totstandkoming van de) verzekering die geen verband houden met de rechtsbijstandsverlening door DAS, moeten worden voorgelegd aan Reaal. Meer informatie hierover is te vinden in artikel A10.

RBA 20 Persoonsgegevens

Als een verzekerde de rechtshulpverlening van DAS inschakelt, dan heeft DAS de persoonlijke gegevens van de verzekerde en van de verzekeringnemer. Deze gegevens gebruikt DAS om vast te stellen of de verzekerde recht heeft op rechtshulp en om de verzekerde rechtshulp te geven. Maar ook om fraude te voorkomen en te bestrijden en voor statistisch onderzoek. DAS houdt zich hierbij aan de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars. Deze code geldt voor alle verzekeraars in Nederland. Meer informatie hierover is na te lezen op www.verzekeraars.nl. Als verzekerde DAS om juridische hulp vraagt, wordt er informatie verstrekt. De Stichting Centraal Informatie Systeem van in Nederland werkzame schadeverzekeringsmaatschappijen (Stichting CIS) legt deze informatie vast in haar database. Voor een verantwoord acceptatiebeleid raadplegen en registreren Reaal en DAS deze gegevens bij de Stichting CIS. Het doel hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Op deze registratie is het privacyreglement van de Stichting CIS van toepassing. Meer informatie hierover is te vinden op www.stichtingcis.nl. Hier staat ook het privacyreglement dat van toepassing is. DAS mag over de afhandeling van het conflict alleen contact hebben met verzekerde. Wil verzekerde dat een andere persoon contact met DAS heeft over het conflict? Of dat DAS over het conflict informatie geeft aan een andere persoon? Dan moet verzekerde daarvoor toestemming geven met een machtiging. Deze machtiging moet voor ieder conflict opnieuw gegeven worden. Pas daarna mag DAS die andere persoon informatie geven over de juridische hulp die verzekerde van DAS krijgt. Op www.das.nl/privacy staat hoe DAS met privacy omgaat.

Speciale Voorwaarden

Rechtsbijstandverzekering

Inhoud	Artikel
Verzekerden	RBS 1
Verzekerde hoedanigheid	RBS 2
Omschrijving van de dekking	RBS 3
Verzekeringsgebied	RBS 4
Franchise	RBS 5
Onvermogen	RBS 6
Uitsluitingen	RBS 7

RBS 1 Verzekerden

De verzekerden zijn:

- a. De verzekeringnemer. Dit is degene met wie Reaal de verzekering is aangegaan;
- b. De met hem/haar in gezinsverband samenwonende echtgeno(o)t(e)/partner;
- c. Hun ongehuwde kinderen, waaronder adoptief-, pleeg- en stiefkinderen, die bij hen inwonen of voor dagstudie uitwonend zijn;
- d. Hun grootouders, ouders, schoonouders, ongehuwde bloed- en aanverwanten die met hen een huishouden vormen;
- e. De echtgeno(o)t(e) en ongehuwde kinderen, waaronder adoptief-, pleeg- en stiefkinderen, die in een door de overheid erkende verpleeginrichting verblijven;
- f. De au-pair gedurende de periode dat deze woont bij verzekeringnemer;
- g. Het huispersoneel in dienst van verzekeringnemer en de vanuit Nederland in het persoonlijk reisgezelschap van verzekeringnemer op een (vakantie)reis meereizende reisgenoot, gedurende deze reis. Voor beide geldt de dekking uitsluitend voor het verhalen van schade ontstaan door beschadiging van eigen lijf of goed (niet zijnde voertuigen of (lucht)vaartuigen);
- h. De nabestaanden van de verzekerden, maar alleen de nabestaanden voor wie de overleden verzekerde een erkende zorg- of onderhoudsplicht heeft. Zij krijgen dan rechtsbijstand als het overlijden van de verzekerde te maken heeft met een gebeurtenis die via deze verzekering verzekerd is. De rechtsbijstand heeft betrekking op het vorderen van een voorziening in de kosten van levensonderhoud.

De genoemde verzekerden moeten ten tijde van de gebeurtenis hun woonplaats in Nederland hebben.

RBS 2 Verzekerde hoedanigheid

Deze verzekering biedt dekking voor verzekerden, maar uitsluitend als particulier. Er is geen dekking in de beroepsbeoefening zelf, als beoefenaar van een vrij beroep, als eigenaar/exploitant van een bedrijf of bij de verwerving van inkomsten buiten regelmatige loondienst, tenzij het betreft het verhalen van door een verzekerde geleden schade als gevolg van dood of letsel ten gevolge van een verkeersongeval.

RBS 3 Omschrijving van de dekking

1. Omvang van de dekking

DAS verleent verzekerden rechtsbijstand en geeft juridische adviezen overeenkomstig de Algemene Voorwaarden Rechtsbijstandverzekering voor gebeurtenissen die binnen de geldigheidsduur en buiten de wachttermijn van de verzekering vallen.

2. Omvang van de dekkingssom algemeen

Alle interne kosten van rechtsbijstand zoals opgenomen in artikel RBA 10 van de Algemene Voorwaarden Rechtsbijstandverzekering zijn tot een onbepaald bedrag verzekerd.

Alle externe kosten van rechtsbijstand en overige externe kosten die volgens DAS nodig zijn voor de rechtsbijstand in een juridisch conflict, zijn onbepaald verzekerd, tenzij voor een gerechtelijke of administratieve procedure geen verplichte procesvertegenwoordiging geldt, en de verzekerde DAS verzoekt om een externe rechtshulpverlener in te schakelen. In dat geval geldt de maximale vergoeding van € 5.000 (excl. btw) voor de behandelkosten (honorarium inclusief kantoor- en overige kosten) van deze externe rechtshulpverlener en het eigen risico van € 250 zoals bepaald in artikel RBA 10.

Voor bestuursrechtelijke- en sociaal-verzekeringsrechtelijke procedures geldt de maximale vergoeding van € 5.000 (excl. btw) voor twee instanties tezamen.

3. Beperkte omvang van de dekkingssom voor specifieke geschillen

Op de onbeperkte vergoeding van externe kosten zijn ook uitgezonderd de kosten van rechtsbijstand terzake juridische geschillen met betrekking tot:

- a. Het verhalen van schade op een wettelijk aansprakelijke derde ontstaan door een beschadiging van eigen lijf of goed, strafzaken en juridische geschillen ter zake van overeenkomsten die in rechtstreeks verband met een (vakantie)reis zijn gesloten, voor zover de rechtsbijstand betrekking heeft op conflicten in het verzekeringsgebied buiten de Europese Unie (zie RBS 4). Dan geldt voor de te maken externe kosten een dekkingssom van maximaal € 5.000 per gebeurtenis. Deze kosten van rechtsbijstand worden als kostendekking aan verzekerde betaald, dus achteraf na overlegging van de declaratie(s) aan DAS.
- b. Personen- en familierecht, erfrechtzaken en geschillen die betrekking hebben op of verband houden met een conflict met burens. Voor deze zaken geldt voor de te maken externe kosten een dekkingssom van maximaal € 20.000 per gebeurtenis.

4. Beperking dekkingssom: Cautie/waarborgsom

- a. Wanneer een buitenlandse overheid van een verzekerde een waarborgsom verlangt ter verschaffing van zekerheid (cautie) voor een gebeurtenis waarvoor aanspraak op rechtshulp bestaat onder deze verzekering, schiet DAS die waarborgsom voor tot een bedrag van € 25.000 per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen;
- b. Door het aanvaarden van het voorschot, machtigt de verzekerde DAS onherroepelijk over de waarborgsom te beschikken zodra die weer wordt vrijgegeven en aanvaardt hij de verplichting zijn volle medewerking te verlenen tot onverwijld restitutie aan DAS;
- c. Wanneer als gevolg van een strafrechtelijke veroordeling de gestelde waarborgsom niet of slechts ten dele wordt vrijgegeven, is de verzekerde verplicht het niet vrijgegeven bedrag onverwijld aan DAS terug te betalen.

RBS 4 Verzekeringsgebied

1. Rechtsbijstand wordt verleend in de volgende gebieden;
 - a. Wereld
In de volgende gevallen wordt rechtsbijstand verleend in de gehele wereld:
 - Verhalen van schade op een wettelijk aansprakelijke derde ontstaan door een beschadiging van eigen lijf of goed;

- Strafzaken;
- Juridische geschillen ter zake van overeenkomsten die in rechtstreeks verband met een (vakantie)reis zijn gesloten.

- b. Europese Unie
In geval van contractuele geschillen die de particuliere huishouding betreffen, wordt het verzekeringsgebied gevormd door de landen van de Europese Unie;
 - c. Nederland
In alle andere gevallen, en ook voor het verstrekken van juridische adviezen, is het verzekeringsgebied Nederland en dient het Nederlands recht van toepassing te zijn.
2. Rechtsbijstand wordt verleend binnen het verzekeringsgebied indien en voor zover de wederpartij binnen het verzekeringsgebied woonachtig of gevestigd is, de rechter van een binnen het verzekeringsgebied gelegen land bevoegd is, het recht van dat land van toepassing is en een eventueel vonnis in dat land ten uitvoer wordt gelegd.
 3. Buiten de hiervoor genoemde verzekeringsgebieden wordt geen rechtsbijstand verleend en worden geen juridische adviezen verstrekt.
 4. Procedures voor enig internationaal of supranationaal rechtcollege komen niet voor dekking in aanmerking.

RBS 5 Franchise

1. De verzekerde krijgt alleen rechtsbijstand als hij ook belang heeft bij het conflict. Dit belang moet in geld uit te drukken zijn en minimaal € 200 zijn of minimaal € 75 als het belang verband houdt met het houden en/of besturen van motorrijtuigen.
2. Deze bepaling geldt niet voor juridische adviezen.

Voorbeeld:

U koopt een tuinset voor uw tuin van € 195 en bij eerste gebruik gaat een van de stoelen al kapot. De winkel wil niets voor u doen. Voor die zaak hebt u wel recht op telefonisch advies, maar DAS zal niet tot behandeling van het geschil overgaan. U leest hier meer over in RBA 4, 1c.

RBS 6 Onvermogen

1. Als de tegenpartij de aan de verzekerde toegebrachte schade niet kan betalen, betaalt DAS de materiële schade tot een maximum van € 1.000 per gebeurtenis, wanneer aan alle volgende vereisten is voldaan:
 - a. Er is bewezen, of het is aannemelijk, dat een derde aansprakelijk is uitsluitend op grond van een door deze derde gepleegde onrechtmatige daad in de zin van het Burgerlijk Wetboek;
 - b. Er is geen verhaal op die derde mogelijk uitsluitend wegens diens onvermogen;
 - c. Een geheel of gedeeltelijk verhaal of vergoeding van de schade is niet mogelijk geweest;
 - d. De onvermogenende derde woonde ten tijde van de gebeurtenis in Nederland.
2. Bij aanvaarding van de in lid 1 bedoelde uitkering draagt de verzekerde alle rechten, die verband houden met de te verhalen schade, aan DAS over.

RBS 7 Uitsluitingen

1. Algemene uitsluitingen

Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend bij juridische geschillen die voortvloeien uit of verband houden met:

- a. Financieel onvermogen, schuldsanering, surseance van betaling of faillissement van verzekerde;
- b. Borgtocht, subrogatie, overgang van vorderingen (cessie) of schuldvernieuwing;
- c. Fiscaal recht, waaronder mede begrepen successierechten, heffingen, retributies, bijdragen, leges, invoerrechten, accijnzen en tevens de kosten verbonden aan de inschakeling van fiscaal deskundigen;
- d. Vermogensbeheer, waaronder mede begrepen eigendom, bezit, beheer, aankoop en verkoop met betrekking tot de effectenhandel (aandelen, obligaties, pandbrieven), optiebeurs, termijnhandel, valutahandel en dergelijke;
- e. Verhuur of exploitatie van goederen door een verzekerde;
- f. Geldleningen tussen particulieren onderling en in alle andere gevallen als er geen schriftelijke overeenkomst aan ten grondslag ligt;
- g. Industriële en intellectuele eigendom, zoals auteurs- en portretrechten;
- h. Vreemdelingenrecht, inclusief statusproblemen;

Voorts kunnen geen rechten aan deze verzekering worden ontleend:

- i. Voor het voeren van een formele procedure zonder tegenpraak;
- j. In erfrechtelijke geschillen als de erflater vóór de ingangsdatum van de verzekering is overleden;
- k. Bij strafzaken en tuchtzaken, tenzij de strafzaak direct voortvloeit uit een verkeersongeval. Voor een nadere uitwerking zie 5.
- l. Bij een juridisch geschil over onderhavige rechtsbijstandverzekering.

2. Uitgesloten, tenzij aanvullende dekking Huiseigenaren

Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend bij juridische geschillen die voortvloeien uit of verband houden met een gebeurtenis die direct of indirect samenhangt met het verkrijgen, hebben of vervreemden van de eigendom van een onroerende zaak, tenzij de aanvullende dekking Huiseigenaren is meeverzekerd. Met een onroerende zaak wordt bedoeld een woning (inclusief bijbehorende grond), een vakantiewoning die verzekerde in eigendom heeft en voor zichzelf gebruikt (inclusief bijbehorende grond) of grond waarop een huis voor een verzekerde wordt gebouwd. Met (vakantie)woning wordt ook bedoeld een stacaravan of woonboot met vaste stand- of ligplaats;

Toelichting:

Met de aanvullende dekking Huiseigenaren bent u verzekerd voor rechtshulp bij geschillen over het kopen, bezitten of verkopen van uw woning, vakantiehuisje of een stuk grond waarop een woning voor u wordt gebouwd. U bent bijvoorbeeld verzekerd voor burensrecht, geschillen over de bouw en verbouw van uw woning, geschillen met de vereniging van eigenaars waar u lid van bent en geschillen met de overheid over bijvoorbeeld een omgevingsvergunning. Huurt u een woning? Hiervoor hoeft u de aanvullende dekking Huiseigenaren niet mee te verzekeren. Conflicten vanwege het huren van een woning zijn standaard verzekerd.

3. Uitsluiting met betrekking tot motorrijtuigen en (lucht)vaartuigen

Geen rechten aan deze verzekering kunnen worden ontleend:

- a. Als het juridisch geschil verband houdt met het besturen van een motorrijtuig terwijl de bestuurder niet bevoegd was het motorrijtuig te besturen. Deze uitsluiting wordt niet ingeroepen als:
 - In een strafzaak de vervolging geen betrekking heeft op het onbevoegd besturen van een motorrijtuig;
 - De verzekerde die het verzoek om rechtsbijstand doet, niet wist of redelijkerwijs niet kon weten dat de bestuurder onbevoegd was;
- b. Als het motorrijtuig al dan niet met chauffeur is verhuurd, gebruikt wordt als taxi of lesauto of voor andere doeleinden dan de gebruikelijke is gebruikt of als het lucht- of (plezier)-vaartuig is verhuurd;
- c. Als het juridisch geschil verband houdt met de eigendom, de aankoop of garantie van een tweedehands voer-, lucht- of (plezier)vaartuig, voor zover de verzekerde deze heeft gekocht zonder schriftelijke garantie van een officiële dealer of zonder BOVAGgarantie;
- d. Bij een juridisch geschil over het in eigendom hebben, bezitten, houden of (ver)kopen van luchtvaartuigen en (plezier)vaartuigen met een huidige nieuwwaarde van meer dan € 100.000;
- e. Als het juridisch geschil verband houdt met de verkoop van een motorrijtuig voor zover geen vrijwaringsbewijs aanwezig is.

4. Uitsluitingen met betrekking tot onroerende zaken

Geen rechten aan deze verzekering kunnen worden ontleend voor juridische geschillen met betrekking tot:

- a. Andere onroerende zaken dan de door een verzekerde zelf bewoonde, laatstelijk bewoonde of te bewonen eigen woning (inclusief bijbehorende grond), vakantiewoning (inclusief bijbehorende grond) of onbebouwde grond waarop een door verzekerde zelf te bewonen woning wordt gebouwd, de voor eigen gebruik bestemde tweede woning, volkstuin, caravan of woonboot met vaste stand- of ligplaats met de daarbij behorende grond;
- b. Onroerende goederen die buiten Nederland gelegen zijn;
- c. Verhuur of exploitatie van onroerende zaken door een verzekerde, met uitzondering van verhuur van een kamer of van een gedeelte van de woning die verzekeringsnemer zelf duurzaam bewoont (geen kamerverhuurbedrijf);
- d. Ontruiming, huur- en burenrrechtelijke geschillen, en ook geschillen terzake van erfdiensbaarheden, als de betreffende onroerende zaak bij de aankoop door de verzekerde of bij de aanvang van diens huur was gekraakt of verhuurd

respectievelijk de met het burenrrecht/erfdienstbaarheid strijdige situatie reeds bestond;

- e. De kosten van taxatie ter vaststelling van de waarde van de onroerende zaak bij onteigening.

5. Strafzaken en tuchtzaken

In strafzaken kunnen alleen rechten aan deze verzekering worden ontleend als de strafzaak direct voortvloeit uit een verkeersongeval, waarvoor DAS in het kader van het verhalen van schade op een wettelijk aansprakelijke derde dekking geeft. Als in een strafzaak door betaling van een geldsom strafvervolgning kon worden voorkomen, dan wel bij de handhaving van een verkeersvoorschrift een administratiefrechtelijke sanctie wordt opgelegd in de vorm van een boete, dan kunnen er geen rechten aan deze verzekering worden ontleend.

In tuchtzaken kunnen alleen rechten aan deze verzekering worden ontleend als de tuchtklacht geen betrekking heeft op de beroepsuitoefening.

Voorbeeld:

1. U hebt een verkeersongeval veroorzaakt doordat de tegenpartij u geen voorrang verleende. U heeft schade. Maar u zou veel te hard gereden hebben, waarvoor u strafrechtelijk wordt vervolgd. DAS zal proberen uw schade geheel of gedeeltelijk te verhalen op de tegenpartij. Daarvoor is ook de uitspraak in de strafzaak van belang. Daarom verleent DAS u ook rechtshulp in de strafzaak.

Als u voor de strafrechter moet verschijnen alleen omdat u te hard heeft gereden, dan heeft u geen recht op rechtshulp. U heeft ook geen recht op rechtshulp als u de strafzaak kunt voorkomen door het betalen van een boete.

Voor strafzaken buiten verkeersongevallen heeft u nooit recht op rechtshulp.

2. Tuchtzaken waarvoor u wel recht heeft op rechtshulp zijn tuchtzaken die voortvloeien uit het beoefenen van amateursporten. Dus sporten waar geen structurele vergoeding tegenover staat.

6. Geschillen over arbeid, inkomen en sociale zekerheid

Voor een gebeurtenis die direct of indirect samenhangt met geschillen over arbeid, inkomen en sociale zekerheid, kunnen geen rechten aan deze verzekering worden ontleend. De rechtshulp voor deze gebeurtenissen wordt verleend door FNV.

7. Geschillen over letselschade

- a. Voor een gebeurtenis die direct of indirect samenhangt met letsel veroorzaakt in Nederland (inclusief letsel in combinatie met materiële schade en vermogensschade), kunnen geen rechten aan deze verzekering worden ontleend. De rechtshulp voor deze gebeurtenissen wordt verleend door FNV.
- b. Wanneer het letsel buiten Nederland is veroorzaakt, maar binnen de Europese Unie en als de letselschade (inclusief letsel in combinatie met materiële schade en vermogensschade) op grond van wettelijke aansprakelijkheid van een derde kan worden verhaald, kunnen wel rechten aan deze verzekering worden ontleend.

Toelichting:

Deze rechtsbijstandsverzekering is bedoeld ter aanvulling op de rechtshulp waarop het lidmaatschap van uw FNV vakbond recht kan geven. FNV biedt rechtshulp bij geschillen/ problemen over arbeid, inkomen, sociale zekerheid en letsel in Nederland (inclusief letsel gecombineerd met materiële schade). Die rechtshulp is daarom in alle gevallen uitgesloten op deze verzekering. Dit geldt dus ook wanneer het lidmaatschap van uw vakbond geen aanspraak op deze rechtshulp biedt.

Deze uitsluiting geldt zowel voor u als voor alle verzekerden genoemd in artikel RBS 1 van deze voorwaarden.

Voorbeeld:

U raakt betrokken bij een verkeersongeval waarbij naast persoonlijk letsel ook uw fiets wordt beschadigd. In dat geval heeft u geen recht op rechtshulp onder deze verzekering. U dient zich in zo'n geval tot de FNV te wenden, die op grond van het lidmaatschap mogelijk rechtshulp zal verlenen.

Krijgt u hetzelfde ongeval in bijvoorbeeld Frankrijk? Dan heeft u wel recht op rechtshulp onder deze verzekering.

8. Uitsluitingen

Geen rechten aan deze verzekering kunnen worden ontleend voor;

- a. Het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad of daarvoor in de plaats komende regresacties. Heeft verzekerde een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren, en biedt deze geen dekking? Dan kunnen wel rechten aan deze verzekering worden ontleend. Dit geldt niet als de aansprakelijkheidsverzekering geen dekking biedt op grond van een uitsluiting in verband met opzet of seksuele gedragingen; in die gevallen is er ook geen dekking op deze verzekering.
- b. Juridische geschillen met betrekking tot, voortvloeiend uit of verband houdend met het huwelijksvermogensrecht, echtscheidingsrecht, beëindiging van een samenleving buiten huwelijk en verplichtingen tot levensonderhoud. In deze situaties kan verzekerde wel gebruik maken van eenmalig juridisch advies zoals bedoeld in RBA13.